

Ședința Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Iașilor - comunicat de presă -

Slujind pe Cale, mărturisind Adevărul, primind Viața

- o sinteză a activității
Arhiepiscopiei Iașilor în
anul 2016 -

Înainte de Pătimirile și Răstignirea pe Cruce, Mântuitorul Hristos îi asigură pe apostoli că „unde mă duc Eu, voi știți și știți și calea [...]. Eu sunt Calea, Adevărul și Viața (cf. Ioan 14, 4-6). Asemenea apostolilor, și noi avem șansa de a deveni fii ai lui Dumnezeu prin credințioșia față de această întreită chemare: slujind pentru a „aduce roadă multă” (Ioan 15, 8); „mărturisind și grăind cuvântul Domnului” (Fapte 8, 25); primind Viața prin împărtășirea cu „sfintele, cele fără de moarte, preacinstite și de viață făcătoarele Tale Taine”. Încă din perioada apostolică, poporul lui Dumnezeu a primit drept călăuzitori pe arhierii. „Așa cum cineva care aprinde de la o candelă o altă candelă și de la aceea încă una are necontenită lumină, la fel și prin punerea mâinilor apostolilor asupra urmașilor lor și de la aceștia la alții, harul dăruit de dumnezeiescul Duh trece la toate neamurile și îi luminează pe toți cei care cred acestora”, spune Sfântul Grigorie Palama. Cele trei coordonate ale vieții creștine se plinesc, cu harul Domnului, sub oblăduirea ierarhilor Bisericii, prin întreita lor lucrare: conducătoare, învățătoarească și sfințitoare.

În Arhiepiscopia Iașilor, în anul mântuirii 2016, căutând să împlinească aceste sfinte responsabilități, Înaltpreasfințitul Părinte

Pe 4 februarie, în Sala „Justin Moiescu” a Centrului Eparhial Iași, s-au desfășurat lucrările ședinței anuale de lucru a Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Iașilor. După slujba Sfintei Liturghii, cu binecuvântarea și sub președinția IPS Părinte Mitropolit Teofan, s-a întrunit acest organism deliberativ care a examinat și a aprobat rapoartele de activitate ale tuturor sectoarelor Centrului Eparhial, execuția bugetară pe anul 2016 și bugetul eparhiei pentru anul 2017. Alături de membrii Adunării Eparhiale, la ședință au mai participat reprezentanți ai mănăstirilor, ai protopopiatelor, ai școlilor teologice din eparhie și ai unor fundații sau asociații care își desfășoară activitatea cu binecuvântarea Chiriarhului, pe teritoriul canonic al Arhiepiscopiei Iașilor. Vă prezentăm, mai jos, o sinteză în date și în cifre a activității Arhiepiscopiei Iașilor în 2016.

Mitropolit Teofan și Preasfințitul Părinte Episcop-Vicar Calinic Boțoșaneanul au săvârșit Sfânta Liturghie, Sfinte Taine sau ierurgii în lăcașuri de cult din toate cele 13 protopopiate, au vizitat 278 de parohii, respectiv 63 de mănăstiri și schituri din eparhie și au săvârșit slujba de sfințire, de resfințire și de punere a pietrei de temelie la 34 de biserici. Pentru că e nevoie de „lucrători la secerișul Domnului” (cf. Matei 9, 38), anul trecut au fost hirotoniți

întru diacon 30 de candidați, iar întru preot 22 de candidați. De asemenea, cei doi ierarhi au vizitat școlile teologice, au acordat numeroase audiențe, s-au întâlnit cu autoritățile locale și au fost prezenți la diferite evenimente, au participat la ședințele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, ale Sinodului Mitropolitan, ale Permanenței Consiliului Eparhial și ale Consiliului Eparhial.

Sfinții sunt modele mereu actuale pentru cel ce-și asumă Ca-

lea Domnului. De aceea păstorii Bisericii se îngrijesc să ofere credincioșilor cât mai multe astfel de pilde de desăvârșită dragoste pentru Dumnezeu. Având noi „atăta nor de mărturie”, suntem încurajați „să lepădăm orice povară și păcatul ce grabnic ne înconjoară și să alergăm cu stăruință în lupta care ne stă înaintea” (Evrei 12, 1). Sărbătoarea Sfintei Cuvioase Parascheva de la mijlocul lui octombrie anul trecut a constituit, cu siguranță, un astfel de moment, în care mulți credincioși au descoperit învățăturile și viața Sfântului Cuvios Neofit Zăvorâtul, ale cărui sfinte moaște au fost aduse la Iași de la Mănăstirea „Sfântul Neofit, din Insula Cipru.

Mănăstirea și parohia - laboratoare ale vieții veșnice

Dacă cineva e pe Calea cea mântuitoare, atunci ori e în mănăstire, ori în parohie. Acestea sunt locurile unde suntem chemați „să stăm într-un duh, nevoindu-ne împreună într-un suflet pentru credința Evangheliei” (cf. Filipeni 1, 27).

În așezămintele monahale din Eparhia Iașilor se nevoiesc 1.804 viețuitori. Anul trecut au fost aprobate 33 de tunderi în monahism și 12 rasoforii, care s-au făcut în obștile monahale din Arhiepiscopia Iașilor, înregistrându-se și 30 de noi închinovieri. Conform datelor consemnate de Sectorul administrativ bisericesc, Arhiepiscopia Iașilor cuprindea, la finalul anului 2016, un număr de 1.213 parohii și 10 filii, grupate în 13 protopopiate, în care slujesc 1.177 de preoți (în posturi de paroh și coslujitor). Activitatea administrativ-bisericească a Arhiepiscopiei Iașilor a urmărit, și în anul precedent, buna chivernisire a „viei Domnului” și, mai ales, intensificarea comuniunii în Biserică. Această lucrare a fost posibilă și prin activitatea ostentorilor angajați în unitățile de cult și subunitățile Centrului Eparhial aflate pe raza celor trei județe – Iași, Botoșani și mare parte din Neamț –, din teritoriul canonic al eparhiei, persoane care și-au împlinit slujirea cu sprijinul nemijlocit al credincioșilor din parohii, al slujitorilor din mănăstiri sau al altor instituții bisericești.

Toată această lucrare a fost posibilă prin implicarea celor care, ascultând îndemnul Sfântu-

lui Apostol Pavel, s-au străduit să fie „cu totul uniți în același cuget și în aceeași înțelegere” (I Corinteni 1, 10). Din păcate, anul 2016 a adus la lumină și pe unii care „fac dezbinări și sminteli împotriva învățaturii” Bisericii (cf. Romani 16, 17). Deși li s-a arătat dragoste și li s-au dat mărturiile drepte credințe, totuși ei au ales să iasă din „casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului celui viu, stâlp și temelie a adevărului” (I Timotei 3, 15). Pentru aceștia, e nevoie, în perioada ce urmează, de multă rugăciune, pentru ca Domnul să-i întoarcă din nou pe Calea Sa cea mântuitoare.

Copiii și tinerii în lumina Adevărului

Copiii și tinerii sunt subiect al pedagogiei Bisericii care se îngrijește să le transmită, din perspectivă eshatologică, învățătura mântuitoare, căci toți suntem chemați să ajungem „la unitatea credinței și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârșit, la măsura vârstei deplinătății lui Hristos, ca să nu mai fim

copii duși de valuri, purtați încoace și încolo de orice vânt al învățaturii, prin înșelăciunea oamenilor, prin vicieșugul lor" (Efeseni 4, 13-14). Școlile teologice din cuprinsul eparhiei au sprijinit și în 2016, prin mijloace specifice, această dimensiune educativă, circumscrisă preocupării permanente de a nu reduce actul educațional la o simplă transmitere de cunoștințe, ci la o continuă creștere în Hristos Domnul.

În anul universitar 2015-2016, la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași au fost înscriși la cursuri 1.004 studenți, dintre care 47 la doctorat. Au obținut titlul de licențiat 138 de candidați, 69 de studenți au absolvit masteratul și au fost acordate 9 titluri de doctor. Din numărul total de studenți, masteranzi și doctoranzi, 30 au fost din afara granițelor țării. De asemenea, în cele 6 seminarii teologice, au fost școlarizați 994 de elevi.

Colegiul „Sfântul Nicolae” a oferit 90 de locuri de cazare studenților Facultății de Teologie „Dumitru Stăniloae”, la care s-a adăugat din anul 2016 comunitatea de fete, care numără 24 de studenți. În cadrul comisiilor în care acești tineri își desfășoară activitatea, s-au pus în practică 28.000 de ore de voluntariat și peste 130 de proiecte.

În mod special pentru studenți, dar și pentru toți cei pasionați de lectură creștină, pe parcursul anului 2016 au intrat în fondurile Bibliotecii mitropolitane „Dumitru Stăniloae” 2.000 de volume, care au fost inventariate, astfel încât fondul total existent la sfârșitul anului trecut se ridică la 130.060 de volume, dintre care 80.648 sunt prelucrate informativ.

În județele din Arhiepiscopia Iașilor, disciplina Religie a fost predată, în anul școlar 2015-2016, de 764 de cadre didactice, iar filialele Asociației Părinți pentru Ora de Religie (APOR) au numărat 14.100 de membri. La

Școala „Varlaam Mitropolitul”, cursurile au fost frecventate de 143 de elevi, iar la Grădinița „Bunavestire” au fost înscriși 115 copii. Grija pentru educația sănătoasă a copiilor s-a reflectat și în atenția acordată părinților acestora, Fundația „Varlaam Mitropolitul”, împreună cu partenerii săi, organizând anul trecut edițiile XI și XII ale Conferințelor „Ai copil. Învață să fii părinte!”.

În afara activităților curente, Sectorul învățământ a organizat sau a susținut, anul trecut, o serie de evenimente cum ar fi ateliere de formare, simpozioane sau manifestări de promovare a muzicii bisericești.

Cuvântul care inspiră și hrănește

Cartea tipărită, cuvântul rostit în emisiunile radio-TV sau comunicat online reprezintă tot atâtea moduri prin care Îl mărturisim pe Dumnezeu-Cuvântul, Cel „Care voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină (1 Timotei 2, 4). Astfel de activități au fost desfășurate, în 2016, de către Sectorul cultural și comunicații media al Arhiepiscopiei Iașilor, prin intermediul Centrului Cultural Misionar Doxologia.

⇨ Editura și Tipografia Doxologia au publicat un număr de 110 cărți reprezentând noutăți editoriale. Pe parcursul anului 2016, Editura Doxologia a participat la 8 târguri de carte, unde a obținut 2 premii. De asemenea, editura a organizat 14 evenimente (lanșări de carte, conferințe, ateliere și dezbateri) și a inițiat sau continuat relații de colaborare cu edituri de notorietate din străinătate. Tipografia Albina a imprimat, pe rotativa din dotare, ediția de Moldova a „Ziarului Lumina”, distribuit pe aria canonică a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, dar și alte publicații, 14 în total. Prin efortul acestei imprimerii a fost editat, într-un tiraj de 110.000 de exemplare, și un Ghid de 12 pagini, oferit gratuit pelerinilor veniți în Iași cu prilejul hramului Sfintei Cuvioase Parascheva.

Departamentul Doxologia Media, responsabil de întreaga activitate mediatică a Centrului Eparhial Iași, a continuat dezvoltarea portalului doxologia.ro, acesta înregistrând, de-a lungul anului 2016, o medie de 39.089 de vizitatori unici pe zi. Prin Serviciul de programare informatică, Doxologia Media a realizat și întreținut site-uri sau aplicații pentru alte unități ale Centrului Eparhial.

Ediția de Moldova a „Ziarului Lumina” a avut, în anul 2016, o medie de aproximativ 2.769 de abonați pe lună. Studioul Radio Doxologia a avut emisie pe internet și a oferit ascultătorilor, în direct, pe lângă slujbele de la Catedrala Mitropolitană din Iași, și transmisiuni ale unor evenimente cultural-bisericești, precum și o emisiune de o oră de tip magazin, difuzată prin emisie terestră, la nivel național, de Radio Trinitas. Studioul de producție Doxologia TV a continuat, anul trecut, înregistrarea și difuzarea, pe doxologia.ro, de conferințe, predici ori evenimente, furnizarea de materiale pentru jurnalele de știri ale Trinitas TV, dar a realizat și trei emisiuni săptămânale: „Pridvoarele credinței” (difuzată pe TVR Iași și, o

dată la cinci săptămâni, pe TVR3), „Lumina Ortodoxiei” (difuzată de Iași TV Life) și „Ferestre către suflet” (difuzată de TeleM Iași).

Sub egida Serilor Doxologia, anul trecut a fost organizată o serie de evenimente, cum ar fi Dialogul pe tema „Mesajul Sfântului Ioan Gură de Aur pentru tinerii de astăzi”, în prezența scriitoarei Lidia Popița Stoicescu, a poetului Marius Lordăchioaia și a părintelui Gheorghe Popa.

Slujirea aproapelui - mărturisirea deplină a iubirii

Ortodoxia a îmbinat întotdeauna lucrarea duhovnicească și acțiunea filantropică. „Procesul sfințeniei – spune Mitropolitul Antonie Plămădeală – este pentru majoritatea sfinților ortodocși procesul slujirii samaritene, al experienței filantropiei, al urmării lui Hristos pe drumul jertfei pentru orice om. Asceza, atât de caracteristică Ortodoxiei, nu este numai un exercițiu solitar de purificare, ci și expresia conștiinței solidarității cu cel în lipsă. De altfel, iubirea pentru ceilalți a luat, încă de la începuturile Bisericii, forma concretă a slujirii,

prin numirea celor șapte diaconi rânduiți „să slujească la mese” (cf. Fapte 6, 2), prin „cercetarea orfanilor și a văduvelor în necazurile lor” (Iacob 1, 27), prin „strângerea de ajutoare” (cf. Romani 15, 26; I Corinteni 16, 1) pentru comunitățile sărace.

Opera socială și medicală a fost coordonată de Sectorul pentru asistență socială și medicală și a fost împlinită prin activitatea unităților furnizoare de servicii social-filantropice, educative și medicale, precum și prin filantropia parohiilor și mănăstirilor din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, a birourilor de asistență socială, a cantinelor sociale, a centrelor pentru copii și bătrâni etc.

Misiunea social-medicală s-a desfășurat, de-a lungul anului 2016, mai ales pe trei mari direcții:

1) Activitatea filantropică a parohiilor, mănăstirilor și a preoților misionari din unități bugetare poate fi cuantificată în servicii de tip cantină socială, centru de zi, în beneficii financiare și materiale, în hrană pentru pelerinii hramului Sfintei Cuvioase Parascheva și altele. Au fost asistați peste 126.000 de beneficiari, utilizându-se un buget de 4.232.529 lei.

2) Birourile de asistență socială, cantinele sociale, Fundația „Solidaritate și Speranță” și alte ONG-uri, centrele pentru copii,

⇩ bătrâni și persoane defavorizate de pe lângă Centrul Eparhial, protopopiate, parohii sau mănăstiri au oferit servicii sociale primare și specializate pentru 16.275 persoane/familii, utilizându-se un buget total de 8.062.378 lei. În cadrul acestor forme de intervenție socială, Fondul „Păstorul cel Bun” a fost, și în anul 2016, o sursă de sprijin pentru preotul din parohiile defavorizate, pentru familia preotului în dificultate și pentru unitățile de cult cu obiective în construcție. În anul precedent, contribuția Centrului Eparhial pentru acest fond a fost de 1.470.152 lei, iar o parte dintre parohii, ale căror posibilități materiale au permis acest lucru, au contribuit cu suma de 197.959 lei.

3) În anul 2016, Spitalul Providența, care are o capacitate de 102 paturi, cu un bloc operator cu două săli și nouă specialități, a asigurat asistență medicală prin activitatea a 124 de cadre medicale angajate și 12 medici colaboratori, iar Policlinica Providența a beneficiat de competența a peste 48 de cadre medicale și a oferit servicii de sănătate în 23 de specialități medicale. Fundația Medicală Providența a oferit servicii socio-medicale clinice și paraclinice în regim gratuit, precum și servicii medicale cu plată, promovând medicina „de bună-credință”, cultivând solidaritatea în fața suferinței. Servicii medicale gratuite au fost oferite prin intermediul celor șapte unități medicale: Spitalul Providența și Policlinica Providența – ambulatoriu integrat al spitalului, cu două cabinete stomatologice, Fundația Medicală Providența, Cabinetul medical din cadrul filialei de la Miclăușeni a fundației medicale, dar și prin unitățile medicale din teritoriu, respectiv prin cabinetele de medicină generală de la Mănăstirile Agapia, Văratec și Paltin din județul Neamț. Pe lângă activitatea medicală, în contract cu CAS Iași și în regim de coplată de la pacienți, activitatea caritativă a utilizat un buget de 1.114.745 lei, pentru 12.046 de

beneficiari.

Dacă ar fi să cumulăm cele trei sume amintite mai sus, prin care s-a acordat sprijin unor persoane, comunități sau instituții, obținem un total de 13.409.652 lei, ce se constituie într-o oglindă financiară a tuturor acțiunilor filantropice desfășurate de către unități ale Arhiepiscopiei Iașilor în anul 2016.

La aceste acțiuni filantropice s-au mai adăugat și alte acțiuni similare, derulate prin alte instituții eparhiale. Prin contribuția ocoalelor silvice bisericești din Neamț, Iași și Bacău, au beneficiat în mod gratuit de material lemnos un număr de 373 de beneficiari. Volumul total de masă lemnoasă oferit în cursul anului 2016 a fost de 11.402,63 m.c., cu o valoare totală a contribuției de 1.960.328 lei.

Evident, s-a prezentat doar ceea ce s-a putut cuantifica, dar la aceasta se adaugă acea milostenie neștiută decât de cel ce dăruiește și cel ce primește, în mănăstiri sau în parohii, ori la nivelul fiecărui credincios în parte.

Misiune pentru Viață

„Ești chemat să-i vânezi pe oameni și să-i aduci de la întuneric spre lumină pe cei răpiți de diavol, pentru ca să-i ajuți să-și do-

bândească din nou viața și să intre în voia lui Dumnezeu”, spune Sfântul Vasile cel Mare. Această misiune este asumată practic de toate unitățile bisericești din Arhiepiscopia Iașilor, dar mai ales, prin natura statutului său, de către Sectorul de misiune, statistică și prognoză pastorală. Prin intermediul acestui sector, au fost organizate, spre exemplu, conferințele preoțești semestriale dedicate „Anului omagial al educației religioase și Anului comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești”. Viața este un dar al lui Dumnezeu, Care voiește ca tot omul „viață să aibă și din belșug să aibă” (Ioan 10, 10). Pentru aceasta a venit în lume Fiul lui Dumnezeu, nu ca „să l se slujească, ci ca să slujească El și să-și dea sufletul răscumpărare pentru mulți” (Matei 20, 28). Acestei slujiri îi este fidel și Departamentul Pro Vita, care a contribuit la crearea unei rețele de preoți dedicați activităților Pro Vita, la nivelul întregii eparhii. Campaniile de informare din școli și din licee a tinerilor despre riscurile avortului au ajuns la inima a aproximativ 1.000 de elevi, iar prin Programul de solidaritate pentru familia cu mulți copii – „Sfântul Stelian” au fost ajutate 130 de familii cu opt și peste opt copii. De asemenea, prin Centrul pentru femeile însărcinate aflate în dificultate – „Prae-

sidio” au fost salvați de la avort 27 de copii, cu ajutorul burselor „Brațele Părintești”, și au fost consiliate peste 100 de femei prin linia telefonică gratuită 0800 800 116, valabilă, deocamdată, în 10 județe din țară.

Departamentul Tabere a organizat 13 serii săptămânale de tabere. În total, taberele au găzduit 1.700 de copii și tineri. Centrul de tineret Vestitorii Bucuriei din Bălțatești a organizat Programul „Serile duhovnicești de vară” de care au beneficiat aproximativ 850 pacienți și pelerini.

Departamentul de Tineret și Misiune în Universități este în strânsă legătură cu ONG-uri active precum Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români (ASCOR), filiala Iași, sau Asociația Tinerilor Ortodocși Români (ATOR). Mai menționăm, din lista organizațiilor ce își desfășoară activitatea cu binecuvântarea Chiriarhului, pe teritoriul canonic al Arhiepiscopiei Iașilor, și asociații precum Societatea Ortodoxă a Femeilor Române – Iași și Centrul de Formare și Consiliere „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, acesta din urmă de activități de consiliere mai ales a persoanelor cu adicții sau codependente.

Departamentul de misiune externă a oferit sprijin financiar în vederea participării la Tabăra „Floare de colț” a unui grup

de 30 de copii români din Ucraina, suport în organizarea unei tabere cu 200 de tineri din Republica Moldova și totodată au fost sprijinite 5 parohii din Mitropolia Basarabiei. În 2016, 2 monahii din Arhiepiscopia Iașilor au lucrat timp de 8 luni de zile la Centrul de Misiune Kidamali – Iringa din Mitropolia de Irinopolis – Tanzania, Africa.

Departamentul de Misiune pentru Tineret a organizat, în colaborare cu ATOR Iași, 28 de tabere misionare, participând 2.068 de copii și tineri din eparchie, precum și prima tabără națională având tema „Despre prietenie sau cum să nu călătorim singuri”, unde au participat 45 de tineri din țară. De asemenea, a fost organizată Adunarea Tinerilor Creștin Ortodocși din Moldova, Ediția a VII-a, la care au participat 780 de tineri din România, Republica Moldova, Belgia, Franța, Italia, Anglia, Canada, Germania.

În sprijinul acestor departamente, dar și al altor unități ale Centrului Eparhial, Departamentul Statistică și Cercetare culege și oferă acele informații care să ajute la a percepe în mod cât mai adecvat realitatea de pe teren, oferind instrumente care să ghideze intervenția Bisericii acolo unde sunt sesizate probleme, disfuncționalități sau oportunități pastoral-misionare. Tot spre revigorarea vieții autentice, co-

munitare, lucrează și Departamentul Tradiții, care aduce la lumină și vorbește lumii despre valoroasele moșteniri etnografice ale poporului român.

Oficiul canonic-juridic, călăuzindu-se după îndemnul „Împacă-te cu pârâșul tău degrabă, până ești cu el pe cale, ca nu cumva pârâșul să te dea judecătorului, și judecătorul slujitorului și să fii aruncat în temniță (Matei 5, 25), și-a înțeles și în anul 2016 misiunea de a promova dialogul și buna înțelegere în cadrul raporturilor juridice ale instituției. Totodată, a existat o priveghere asupra actelor juridice încheiate, încât acestea să respecte atât normele morale, cât și pe cele juridice, cu o preocupare atentă de a ne găsi mereu împăcați atât cu propria conștiință, cât și cu Dumnezeu.

Mulți dintre credincioșii ce sunt pelerini către Cer devin, măcar o dată în viață, și pelerini pe pământ. Ei conștientizează, astfel, nu doar faptul că suntem trecători în această lume, ci și faptul că putem să ne îmbogățim duhovnicește și să ne împărtășim de darurile lui Dumnezeu prin închinarea „în duh și în adevăr” (Ioan 4, 23) în locurile sfinte ale creștinătății și prin cinstirea moaștelor sfinților. În anul care s-a încheiat, Centrul de Pelerinaj „Sfânta Cuvioasă Parascheva” a organizat, în țară și în străinătate, un număr de 71 de pelerinaje,

Însumând 2.299 de pelerini. Pelerinii care au fost, la rândul lor, oaspeți ai Arhiepiscopiei Iașilor au beneficiat de găzduirea mănăstirilor și a schiturilor, dar și a unor centre special organizate în acest sens, cum ar fi Centrul Cultural-Pastoral „Sfântul Daniil Sihuștrul” de la Durău sau Centrul Social-Cultural „Sfântul Ilie” de la Miclăușeni. Au existat și alte activități decât cele strict bisericesti către care s-a deschis Eparhia Iașilor. Și în anul precedent, Sectorul de conferințe a găzduit,

spre exemplu, în spațiul modern și generos al Centrului de Conferințe „Agora”, activități culturale-educative, dar și reuniuni medicale sau concerte.

Lumina faptelor bune

Pentru ca propovăduirea noastră să ajungă la inima celui alt, trebuie ca ea să fie pecetluită și prin faptă, după învățătura Domnului, Care

zice: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încât să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri” (Matei 5, 16). Biserica nu desfășoară activități economice pentru profit, ci pentru că are o datorie sfântă de a lucra talanții indiferent de natura lor, materială sau spirituală. Prin intermediul Sectorului economic-financiar sau al Sectorului agricol și silvic, precum și al altor entități de profil economic, Arhiepiscopia Iașilor a susținut, din punct de vedere material, o serie de activități misionare, educative, filantropice sau culturale ale unor subunități sau ale unor fundații ce funcționează cu binecuvântarea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Activitatea silvică s-a desfășurat prin Ocoalele Silvice Bisericești Iași, Neamț și Bacău din cadrul Asociației Silvice Bisericești Iași. Întregul profit obținut din activitatea economică a ocoalelor silvice sau rezultând din cea agricolă a fost direcționat către susținerea operei pastoral-misionare, social-filantropice și medical-caritative a Bisericii, conform Statutului Asociației Silvice Bisericești Iași și prevederilor din Codul Fiscal. O importantă sursă

de susținere a acestor tipuri de activități menționate a constituit-o și valorificarea lumânărilor produse de Fabrica de lumânări „Sfântul Mina” a Centrului Eparhial.

Și Librăriile mitropolitane „Sfânta Cuvioasă Parascheva” au oferit, din veniturile lor, o consistentă susținere a activităților specifice Bisericii. Acestea, împreună cu Depozitul de carte și obiecte de cult „Sfântul Luca”, au făcut eforturi pentru ca o icoană, o sfântă cruce, o carte de rugăciuni sau alte obiecte specifice cultului ortodox să ajungă acolo unde era nevoie de ele, adică în biserici și în casele credincioșilor.

Prin intermediul Sectorului fonduri externe, s-a acordat consultanță și sprijin în elaborarea și depunerea de proiecte care să atragă fonduri europene, solicitările de finanțare fiind ale parohiilor și mănăstirilor din Arhiepiscopia Iașilor. Principala preocupare a Sectorului fonduri externe a constituit-o, și anul trecut, buna desfășurare a proiectului european „Valorificarea turistică a ansamblului mitropolitan din Iași”, încheiat în vara lui 2016.

Sectorul patrimoniu și construcții bisericești al Arhiepiscopiei Iașilor a avut rolul de a coordona și a supraveghea întreaga activitate din acest domeniu, la finele anului trecut, fiind înregistrate un număr total de 485 de șantiere de construcție, restaurare, consolidare sau pictare. O activitate extrem de importantă pentru bunul mers al lucrurilor în acest domeniu au avut-o Echipa „Meșterul Manole”, Atelierul de confecții metalice „Albina”, Centrul Mitropolitan de Cercetări T.A.B.O.R., Centrul de Cercetare și Restaurare a Patrimoniului de Artă Creștină „Resurrectio” și Serviciul tehnic.

Proiecte și perspective

În loc de concluzie, propunem o reflecție asupra cuvintelor Sfântului Cuvios Teodor Mărturisitorul, care îndeamnă pe cei din Biserică ast-

fel: „Să luăm aminte de cei ce se ostenesc spre trebuințele celorlalți, ca niște buni și iscușiți lucrători întru Dumnezeu. Să înțelegem cum este viața noastră și cum au lucrat Sfinții Părinți acea fericită negustorie cu multă răbdare, ca și noi bine să lucrăm și desăvârșiți să ne facem. Să ascultăm pe Dumnezeu, Cel Ce ne arată că Împărăția cerului aproape este de noi, numai să o dobândim în toate zilele, nu dând întâietate aurului sau argintului, ci ducând credință dreaptă, viață curată, ascultare și răbdare”. Acesta este duhul în care nădăjduim, cu mila și cu ajutorul lui Dumnezeu, că se va desfășura întreaga lucrare din Arhiepiscopia Iașilor și în 2017. Va fi un an în care vor fi continuate și, pe cât se poate, adâncite, îmbunătățite sau finalizate, dar și demarate o serie de proiecte noi. Iată câteva dintre ele, cu titlu de exemplificare:

◆ Finalizarea lucrărilor de consolidare a etajelor superioare ale clădirii Casa Nicodim din Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 16;

◆ Înființarea Centrului de Cercetare în Medicină și Spiritualitate „Providența”, având ca scop cercetarea și promovarea rezultatelor științifice care evi-

dențiază valențele terapeutice ale vieții spirituale și avantajele abordărilor medicale integrative, care au în atenție și sănătatea trupului, și a sufletului;

◆ Continuarea eforturilor de preluare a managementului și începerea activității, în parteneriat cu Primăria Agapia, la Centrul rezidențial pentru vârstnici „Cuvioasa Nazaria” de lângă Mănăstirea Văratec;

◆ Finalizarea demersurilor pentru canonizarea Mitropolitului Iosif Naniescu (1818-1902), care a păstorit în Mitropolia Moldovei și Bucovinei vreme de 27 de ani;

◆ Organizarea primei ediții a Festivalului Internațional de Muzică Bizantină;

◆ Dezvoltarea colecțiilor: Artă creștină, Biblioteca Paisiană, Eseu și Agora și inițierea colecțiilor Apologetica și Teologie Bizantină la Editura Doxologia;

◆ Organizarea Simpozionului Internațional „Dumitru Stăniloae” cu tema „Martiriu și Memorie din perioada comunistă”, în perioada 4-6 mai 2017.

(Sinteză realizată de Biroul de Presă al Arhiepiscopiei Iașilor, pe baza informațiilor furnizate de sectoarele Centrului Eparhial Iași)

Vizitele Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan în parohii și mănăstiri

În perioada 1 ianuarie – 28 februarie, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a vizitat parohiile: „Sfântul Sava” din Iași, „Sfântul Ierarh Nicolae” – Brătuleni (Protopopiatul I Iași); „Adormirea Maicii Domnului” – Todirești 1, „Nașterea Maicii Domnului” – Todirești 2 (Protopopiatul Pașcani); „Sfinții Voievozi” din Târgu Neamț, „Sfântul Mare Mu-

cenic Dimitrie” și „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” Lunca Moldovei, filie a Parohiei Zvornesti, comuna Păstrăveni (Protopopiatul Târgu Neamț); „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” – Poiana, comuna Vorona, „Adormirea Maicii Domnului” din localitatea Chișcovata; „Sfinții Împărați Constantin și Elena” – Tudora 1, „Sfântul Stelian Paflagonul” – Tudora 2 și „Intrarea

Maicii Domnului în Biserică – Joldești (Protopopiatul Botoșani).

În aceeași perioadă, Părintele Mitropolit Teofan a vizitat mănăstirile: „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași; Sângeap – Basaraba; Golia, Schitul „Sfinții Împărați Constantin și Elena” – Boureni (jud. Iași); Mănăstirea Vorona (jud. Botoșani).

Sfințirea cea Mare a apei la Catedrala Mitropolitană din Iași

Pe 6 ianuarie, de marea sărbătoare a Botezului Domnului, câteva sute de ieșeni au înfruntat viscolul și gerul năprasnic pentru a participa la slujba Sfințirii celei Mari a apei, săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan în fața Catedralei Mitropolitane. Înaltul ierarh a urcat celor prezenți un cuvânt de binecuvântare: „Să ne dăruiască Dumnezeu pacea Sa în anul acesta 2017 de la Nașterea lui

Hristos. Ați venit ca să luați apă sfințită; Apa sfințită cea adevărată este Hristos, Băutura cea duhovnicească și Piatra cea din capul unghiului. Dumnezeu să vă dăruiască putere să vă hrăniți și anul acesta din Apa cea Vie, din Băutura cea duhovnicească care este Hristos-Domnul. Dumnezeu să vă binecuvinteze casele, să vă binecuvinteze ogoarele, să vă binecuvinteze pruncii, părinții și bunicii, și, mai presus de toate, să

binecuvinteze țara aceasta și întreaga lume cu pace și credință în Dumnezeu, căci fără credință în Dumnezeu nu putem viețui și dăinui adevărat și frumos. Dumnezeu să vă aibă în pază pe toți, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin!”. La final, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei i-a stropit cu Agheasmă pe credincioși, după care aceștia au luat apă sfințită la casele lor.

Brigada 15 Mecanizată „Podu Înalt” la ceas aniversar

Brigada 15 Mecanizată „Podu Înalt” a marcat pe 1 ianuarie 140 de ani de la înființare. Pentru a celebra cele 14 decade de istorie, militarii ieșeni au pregătit o serie de manifestări care s-au desfășurat în perioada 9-12 ianuarie. Pe 9 ianuarie, la Cercul Militar Iași, a avut loc o seară duhovnicească cu tema „Jertfelnicia, virtute definitorie a sfințeniei și eroismului”. La manifestare a fost invitat și IPS Părinte Mitropolit Teofan, dar și preoți militari din garnizoanele Iași, Botoșani și Piatra Neamț, care au prezentat fiecare câte o prelegere pe tema stabilită. În cuvântul său, Părintele Mitropolit Teofan a subliniat starea de jertfă: „Viața este făcută în așa fel încât în fiecare zi avem posibilități și momente pentru a trăi starea de jertfă. Trăind starea de jertfă, devenim oameni mult mai puternici; jertfa în sine nu este o chestiune negativă. Adevăratul om, adevăratul creștin, adevăratul preot, adevăratul militar, nu poate fi decât cel care are această capacitate de jertfă pe care să o trăiască zilnic în raport cu subalternul, cu superiorul, cu semenul în general. Să ne dăruimă Dumnezeu putere să ne asumăm această stare de jertfă pentru a deveni oa-

meni adevărați și profesioniști adevărați”.

Pe 11 ianuarie a avut loc o „Seară de gală” găzduită de Muzeul Unirii din Iași. În cadrul întâlnirii, colonelul Dragoș Iacob, comandantul Brigăzii 15 mecanizată „Podu Înalt”, a oferit Statueta „Dorobanțul” IPS Părinte Mitropolit Teofan, ca semn văzut al aprecierii și înfrățirii dintre Biserică și Armată. Aceeași distincție au primit și cei mai apropiați colaboratori ai unității militare. Evenimentul s-a încheiat cu o ceremonie militară, ce a avut loc pe strada Alexandru Lăpușeanu.

Punctul culminant al manifestărilor a avut loc pe 12 ianuarie pe bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt din municipiul Iași. În cadrul unei ceremonii militare și religioase, Drapelul de luptă al mării unități a fost decorat cu Ordinul „Virtutea Militară” în grad de Cavalier, cu însemn pentru militari de pace. Slujba de sfințire a drapelului a fost săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan. Ceremonia de decorare a încheiat manifestările dedicate aniversării a 140 de ani de la înființarea Brigăzii 15 Mecanizate „Podu Înalt”.

Sfințire de casă socială în filia Lunca Moldovei a Parohiei Zvornești

Pe 15 ianuarie, IPS Părinte Mitropolit Teofan a sfințit casa socială a filiei Lunca Moldovei a Parohiei Zvornești, Protopopiatul Târgu Neamț. Pentru implicarea de care a dat dovadă în activitatea misionar-administrativă, IPS Mitropolit Teofan i-a acordat părintelui paroh Andrei George Stan distincția Crucea Arhiepiscopală „Sfântul Ierarh Dosoftei”. Înainte de plecarea din Lunca Moldovei, IPS Părinte Teofan a asistat la un mini-recital de poezii eminesciene, care i-a avut ca protagoniști pe preșcolarii și elevii din localitate.

Noul protoiereu de Târgu Neamț, hirotosit de IPS Părinte Mitropolit Teofan

IPS Părinte Mitropolit Teofan a săvârșit, pe 19 ianuarie, Sfânta Liturghie în Parohia „Sfinții Voievozi” din Târgu Neamț. La final, i-a oferit părintelui Ion Dogariu, parohul bisericii și fost protopop de Târgu Neamț, distincția onorifică „Crucea Patriarhală” din partea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel. Părintele Mitropolit Teofan a mulțumit părintelui Ioan Dogariu pentru întreaga activitate derulată în slujba Bisericii, în cei 14 ani de activitate în funcția de protoiereu. Cu această ocazie a fost instalat în mod oficial și hirotosit în funcția de protopop al Protoierei Târgu Neamț părintele Pintelei-Neculai Axentioi, paroh al bisericii din Nemțșor.

Evenimentele de la Târgu Neamț s-au încheiat cu slujba Parastasului pentru toți preoții din protopopiat ce au trecut la Domnul în decursul anilor.

158 de ani de la Unirea Principatelor Române

Unirea Principatelor Române a fost marcată, ca în fiecare an, la Iași. Oficialități centrale și locale, oameni de cultură, reprezentanți ai Bisericii, dar și aproximativ 8000 de ieșeni au fost prezenți la momentele desfășurate în capitala Moldovei pe 24 ianuarie. Evenimentele au debutat în Piața Unirii din Iași cu intonarea imnului de stat, urmată de o slujbă de Te-deum săvârșită de de un sobor de preoți și diaconi. În continuare, au avut loc discursurile oficiale. Mai întâi a luat cuvântul IPS Părinte Mitropolit Teofan, care a vorbit despre trei direcții prin care se pot transpune în zilele noastre idealurile celor ce au înfăptuit Unirea Principatelor: „Noi, națiunea română, conducători și cetățeni obișnuiți, avem astăzi o imensă trebuință de a prelua duhul Unirii din 1859 și a-l înrădăcina în lucrarea lor. Duhul Unirii de atunci se poate manifesta astăzi în trei direcții. Mai întâi de toate, trebuie să avem credință în Dumnezeu. În

al doilea rând, trebuie să facem un efort pentru depășirea tendințelor de dezbinare, atât de prezente în națiunea noastră astăzi. În al treilea rând, avem nevoie de inteligență și perseverență pentru ca granițele, felul de viață și viitorul nostru să fie decise, ca în 1859, de români și nu de puteri străine, oricare ar fi ele. Așa să ne ajute Dumnezeu!”.

După discursuri, au fost depuse coroane de flori la statuia domnitorului Alexandru Ioan Cuza, a avut loc defilarea Gărzii

de onoare, iar apoi s-a dansat tradiționala „Horă a Unirii”.

După momentele din Piața Unirii, oficialitățile au participat la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași la o slujbă de Parastas săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan pentru domnitorul Alexandru Ioan Cuza și pentru înfăptuitorii Unirii Principatelor, precum și pentru domnitorii Vasile Lupu și Dimitrie Cantemir, ale căror oseminte sunt așezate în lăcașul de cult monahal ieșean.

Hramul Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”

Bijuteria arhitectonică a capitalei Moldovei, Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi”, considerată cea mai frumoasă ctitorie a domnitorului Vasile Lupu, și-a serbat, pe 30 ianuarie, hramul. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. La slujbă au participat stareți ai mănăstirilor din Arhiepiscopia Iașilor, precum și numeroși credincioși din întreg orașul. În cuvântul de învățătură adresat credincioșilor după citirea Sfintei Evanghelii, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a vorbit despre virtutea smereniei, virtute ce a caracterizat viața fiecăruia dintre Sfinții Trei Ierarhi: „Pentru noi, creștinii, singura competiție care este admisă în adevăratul sens al cuvântului este următoarea: cine este mai smerit între noi? Competiția aceasta, de a spune celui de lângă tine că este mai mare decât tine, că se află mai aproape de Dumnezeu decât tine, că are puterea rugăciunii mai adâncă, a fost și cea în care Sfinții Trei Ierarhi s-au înrădăcinat în existența lor pământească, într-o modalitate foarte vie. Spuneau sfinții prăznuiți în această zi următorul lucru: singurul lucru cu adevărat mare în lume este

smerenia. Acești sfinți făceau parte din familii foarte bogate, dar și-au părăsit averile și străluceau în cele ale științei, nu numai în cele teologice, ci și în cele profane. Au avut, de asemenea, responsabilități foarte mari în viața Bisericii. Cu toate acestea, au amintit mereu că nimic în viața lor și în viața tuturor creștinilor nu este mai mare decât o inimă înfrântă și smerită”.

Anul acesta, credincioșii prezenți la hram și părinții monahi au mai avut un motiv de bucurie: părintele ieromonah Mihail,

viețuitor al Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi”, a fost hiotesit întru protosinghel de Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. La finalul slujbei, părintele arhimandrit Nichifor Horia, starețul Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi” și exarhul administrativ al mănăstirilor din Arhiepiscopia Iașilor, a rostit un cuvânt de mulțumire, după care, conform tradiției, credincioșii prezenți au primit binecuvântare de la Mitropolitul Moldovei și Bucovinei și de la preoții slujitori.

Hramul istoric al Catedralei Mitropolitane din Iași

Pe 2 februarie, de marea sărbătoare a Întâmpinării Domnului, Catedrala Mitropolitană din Iași și-a prăznuit hramul istoric. Cu acest prilej, ierarhi, clerici și credincioși din întreg cuprinsul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei și-au îndreptat pașii spre mărețul lăcaș, care mai are încă două hramuri: Sfânta Cuvioasă Parascheva (14 octombrie) și Sfântul Mare Mucenic Gheorghe (23 aprilie) – sărbătoarea vechii Catedrale Mitro-

politane. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan, înconjurat de un sobor de ierarhi, stareți de la mănăstirile din județul Iași, părinți profesori de la Facultatea de Teologie din Iași și preoți slujitori ai Catedralei. Alături de IPS Mitropolit Teofan, ierarhii care au slujit la hramul Catedralei ieșene au fost IPS Părinte Pimen, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, PS Părinte Corneliu, Episcopul Hușilor și PS Părinte Calinic Botoșă-

neanul, Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Iașilor. Răspunsurile liturgice au fost date de Corul „Sanctus” al Catedralei Mitropolitane, dirijat de Costel Mirel Nechita, precum și de psalții Catedralei.

În cuvântul de învățătură, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a explicat cum îl putem întâmpina pe Dumnezeu în viața noastră: „Grija cea mare pe care trebuie să o aibă orice om, copil, tânăr sau bătrân, este să fie cu

ochii la Dumnezeu, pe de o parte, și să statornicească relații binecuvântate cu cei din jurul său. Întâmpinarea Domnului înseamnă și întâmpinarea noastră de către Dumnezeu, de care nădăjduim să avem parte în Împărăția cerurilor. Pentru ca Dumnezeu să ne întâmpine pe noi la poarta

Împărăției cerurilor, suntem chemați ca în această lume să-L întâmpinăm noi pe Dumnezeu. Să avem nădejdea că mâinile noastre, prin pocăință și prin rugăciune, pot fi curățite și, ca altădată Bătrânul Simeon, pot să-L primească pe Dumnezeu. Să ne rugăm ca Dumnezeu să-și facă

templu binecuvântat în inimile și în lăuntrul nostru de-a lungul întregii noastre vieți”.

La final, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a mulțumit ierarhilor și preoților care au slujit la hramul Catedralei Mitropolitane.

Sfințire în Parohia Brătuleni

Pe 19 februarie, IPS Părinte Mitropolit Teofan a sfințit un spațiu de prăznuire și fundația viitoarei case sociale a Parohiei Brătuleni. La final, IPS Părinte Mitropolit Teofan al Moldovei și Bucovinei l-a hirotosit pe părintele paroh Victor Moșescu iconom stavrofor, drept recunoștință pentru activitățile pastoral-administrative desfășurate de-a lungul timpului. De asemenea, au fost acordate diplome și distincții de vrednicie unor credincioși care s-au implicat în lucrările de construcție și înfrumusețare a lăcașului de cult.

Hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

Pe 9 februarie, în Sala Sinodală din Reședința Patriarhală, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a avut loc ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în cadrul căreia au fost luate următoarele hotărâri:

– Binecuvântarea și sprijinirea organizării la nivel național a Marșului pentru viață 2017 – „Ajută mama și copilul. Ei depind de tine”. Acest eveniment se va desfășura în după-amiaza zilei de sâmbătă, 25 martie 2017 (sărbătoarea Bunei Vestiri). Prin

acest eveniment se mărturisesc, la nivelul tuturor eparhiilor Patriarhiei Române, valorile familiei creștine tradiționale.

– Aprobarea unor măsuri sporite pentru asigurarea desfășurării în liniște a slujbelor religioase, protejată de dispozițiile 381 din Codul penal care sancționează cu închisoare sau amendă „împiedicarea sau tulburarea liberei exercitări a ritualului unui cult religios care este organizat și funcționează potrivit legii”, precum și de dispozițiile legale care sancționează tulburarea liniștii publice.

– Punerea în aplicare cu strictețe de către unitățile de cult a normelor legale privind protecția și prevenirea incendiilor în lăcașurile de cult, precum și protejarea monumentelor istorice.

– În contextul fenomenului emigrației actuale, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române îi îndeamnă pe toți părinții care lucrează în străinătate fie să ia copiii cu ei, fie să se întoarcă acasă la copii, întrucât aceștia suferă în mod deosebit din cauza lipsei prezenței fizice și afective a părinților.

– Sfântul Sinod îndeamnă la rugăciune, dialog și coresponsabilitate socială pentru a fi depășite stările conflictuale din societatea de azi.

Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași

Prezentăm în aceste pagini deciziile mai importante ale Permanenței Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor

Material lemnos pentru unități de cult

Pe 14 decembrie 2016 și 18 ianuarie 2017, Permanența Consiliului Eparhial Iași a luat în discuție necesitatea continuării unor lucrări de construcție și reparație pentru câteva lăcașuri de cult, precum și a furnizării lemnului de foc necesar acelor unități bisericesti care nu au resurse financiare suficiente și nu își pot procura materialul lemnos. Prin urmare, a fost aprobată acordarea cu titlu gratuit a unei cantități de 5774 m.c. material lemnos, din care 327 m.c. lemn de foc și 250 m.c. lemn de lucru, pentru 12 unități de cult.

Sprijin financiar pentru unități de cult

În Ședințele de Permanență a Consiliului Eparhial Iași din 14 decembrie 2016 și 18 ianuarie 2017 a fost aprobată acordarea unui ajutor financiar de 25.000 lei pentru 4 de unități de cult din Arhiepiscopia Iașilor, care au lucrări de întreținere, reparații sau de construcție, după cum urmează:

- **Protopopiatul I Iași:** Parohia „Sfântul Apostol și Evanghelist Luca” – Păcurari, jud. Iași;
- **Protopopiatul II Iași:** Parohia „Nașterea Maicii Domnului” – Petrești;
- **Protopopiatul Piatra Neamț:** Mănăstirea Sihăstria Tarcăului;
- **Protopopiatul Pașcani:** Schitul „Sfânta Teodora de la Sihla” – Codrii Pașcanilor.

Operațiuni de personal la nivelul Arhiepiscopiei Iașilor în lunile ianuarie-februarie 2017

În luna ianuarie, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 48 operațiuni de personal, după cum urmează: 17 la Centrul Eparhial Iași, 25 în cadrul protopopiatelor și 6 la mănăstiri. Dintre acestea, 14 au fost încadrări și numiri, 11 încetări ale contractelor de muncă, 4 suspendări, 2 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului, 2 transferuri și 15 modificări ale raporturilor de muncă.

În luna februarie, Sectorul administrativ-bisericesc al Arhiepiscopiei Iașilor a efectuat 89 operațiuni de personal, după cum urmează: 37 la Centrul Eparhial Iași, 30 în cadrul protopopiatelor și 22 la mănăstiri. Dintre acestea, 30 au fost încadrări și numiri, 28 încetări ale contractelor de muncă, 5 suspendări, 3 reveniri la locul de muncă după concediul de creștere a copilului și 23 modificări ale raporturilor de muncă.

Schimb de experiențe între preoții din Iași și cei din Basarabia

Pe 26 ianuarie, a avut loc la Iași întâlnirea dintre părinții protopopi și consilieri din Mitropolia Basarabiei și reprezentanții Arhiepiscopiei Iașilor în vederea întăririi colaborării dintre slujitorii și credincioșii Bisericii de pe cele două maluri ale Prutului. În cursul dimineții, preoții din Mitropolia Basarabiei și cei din Arhiepiscopia Iașilor au participat la Sfânta Liturghie săvârșită de IPS Părinte Mitropolit Teofan la Biserica „Sfântul Sava” din Iași. La final, Părintele Mitropolit a făcut referire la contextul organizării unei asemenea întâlniri de cooperare: „Prin binecuvântarea IPS Mitropolit Petru al Basarabiei, câțiva dintre slujitorii acestei venerabile mitropolii, și anume protopopi și preoți de parohie, au venit pentru câteva ceasuri aici, la Iași, și au reușit să organizeze o întâlnire frumoasă împreună cu părinții protopopi din această zonă, cu părinții preoți misionari de la protopopiatele ieșene, reușind să se cunoască mai bine între ei. Toți aceștia au putut să-și împărtășească experiența, să-și plângă durerile, să-și mărturisească bucuriile, iar frățietatea care-i unește prin credința ortodoxă, prin sânge românesc și istorie comună să-i facă să se simtă mai aproape nu în numele vreunui ideal pământean, ci în numele lui Dumnezeu și în nume-

le tuturor celor care, pentru Moldova și pentru țară, au înmulțit și au îmbogățit pământul de-a lungul vremii prin osemintele lor sfinte”.

Întrevederea propriu-zisă a avut loc în sala festivă a Colegiului „Sfântul Nicolae” din Iași, iar debaterile s-au axat în special pe probleme pro-vita, probleme referitoare la pastorația tinerilor, precum și pe derularea de pelerinaje. Evenimentul s-a încheiat cu realizarea unui plan și a unui calendar de activități comune între participanți.

Sedința anuală a preoților misionari de caritate din Arhiepiscopia Iașilor

Preoții misionari de caritate din Arhiepiscopia Iașilor s-au întrunit, pe 20 februarie, în sedința anuală. Evenimentul a fost prezidat de IPS Părinte Mitropolit Teofan și a fost precedat de Sfânta Liturghie arhierescă, săvârșită în Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” – vechea Catedrală Mitropolitană din Iași. Întrunirea propriu-zisă a avut loc în Sala „Baptisteriu” a Muzeului Mitropolitan Iași. Cuvântul de deschidere a fost rostit de Părintele Mitropolit Teofan, care i-a îndemnat pe preoții prezenți să-și cunoască foarte bine slujirea: „Lucrarea cea dreaptă, ortopraxia, se arată în mai multe chipuri. Preotul de caritate este chemat să cunoască foarte bine aria sa de responsabilitate și specificitatea lucrării pe care o desfășoară. Preotul nu se află în spital sau în alte așezăminte de acest gen pentru a se implica în acte administrative, ci, la fel cum o drojdie în frământătură, deși discretă, face ca aluatul să crească, tot așa trebuie să fie sesizată și lucrarea preoțească. Urmând cuvintele Scripturii – «Dați cezarului cele ce sunt ale cezarului, și lui Dumnezeu, cele ale lui Dumnezeu», preotul trebuie să săvârșească lucrarea lui Dumnezeu, iar ceilalți lucrarea pe orizontală, lu-

crarea cezarului”. În cadrul aceleiași întruniri a fost analizată activitatea derulată de preoții misionari în 2016 și s-au stabilit noi proiecte pentru anul în curs. Tot în cadrul întrunirii de ieri a preoților de caritate din Arhiepiscopia Iașilor, părintele Daniel Duca de la Spitalul Parhon a prezentat referatul intitulat „Icoana – crâmpeni de lumină în noaptea suferinței”.

Noutăți editoriale la Editura Doxologia:

– în ianuarie și februarie –

Vârstele iubirii. Cum transformăm
întâmplarea în destin?
Mihai Neamțu

Iconografia Ortodoxă
Constantin Cavaros

Cetatea sub asediu.
Însemnări despre credință,
rațiune și terorism
Teodor Baconschi

Prietenii din Țara Zăpezii
Dorin Bujdei

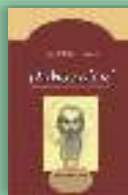
Calendar 2017 –
Icoane și Iconari de suflete

Agenda creștinului 2017

Canoane la dumnezeiasca
Schimbare la Față a Mântuitorului
Matei Kamariotis

Duhovnicul. Poeme dedicate
Părintelui Arsenie Papacioc
Daniel-Ilie Turcea

Părintele Emilian Vasilescu,
apologet creștin și istoric al religiilor
Pr. Mihail Roșu

Pe malul râului dumnezeiesc.
Însemnările unui ortodox (volumul III)
Serghei Nilus

Pnevmatologia Sfântului Isaac Sirul
Nestor Kavvas

Dogmatica Bisericii Ortodoxe, vol. I
Sfântul Iustin Popovici

Poetul Mihai Eminescu, omagiat în Arhiepiscopia Iașilor

◆ La Botoșani, Vorona și Ipotești s-au desfășurat, în perioada 13-15 ianuarie, Zilele Eminescu, ediția a 48-a. Pe 14 ianuarie a avut loc o șezătoare literară în localitatea Vorona, județul Botoșani. A urmat un pelerinaj la conacul familiei Iurașcu, la Mănăstirea Vorona și la Mănăstirea Sihăstria Voronei. Pe 15 ianuarie, manifestările au început la Consiliul Local Botoșani și au continuat la Biserica Uspenia din Botoșani, unde s-a săvârșit o slujbă de Tedeum. În Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” din Ipotești, satul unde s-a născut marele poet, s-a săvârșit slujba Parastasului pentru Mihai Eminescu. Părintele Valentin Tincu de la Parohia Ipotești, Protopopiatul Botoșani, a evocat cu acest prilej personalitatea marelui poet Mihai Eminescu, și a menționat că românii trebuie să-și promoveze valorile naționale. Elevii Colegiului Național „Gheorghe Vrănceanu” din Bacău, dirijați de profesoara de educație muzicală Corina Arhip, au susținut un recital dedicat poetului Mihai Eminescu în biserica Parohiei Ipotești. După depunerea de coroane la statuia poetului Mihai Eminescu, au urmat lansări de carte, recitaluri muzicale și literare, în Amfiteatrul „Laurențiu Ulici” al Memorialului. În Sala „Horia Bernea” a avut loc în jurul prânzului vernisarea expoziției Taberei de de artă fotografică „Căutându-l pe Eminescu” – Ipotești 2016. În după-amiaza aceleiași zilei, la Botoșani, s-au organizat mai multe lansări și prezentări de carte, urmate de decernarea premiilor *Opera Omnia* și *Opus Primum* și de un recital muzical.

◆ Cu ocazia împlinirii a 167 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu, la Schitul Vovidenia al Mănăstirii Neamț au avut loc, pe 15 ianuarie, o serie de manifestări dedicate momentului comemorativ, organizate de Primăria Vânători-Neamț în colaborare cu Asociația Culturală Vovidenia-Neamț, școlile de pe raza comunei și Seminarul Teologic „Veniamin Costachi” de la Mănăstirea Neamț. Egumenul schitului, părintele arhimandrit Mihail Daniliuc, le-a vorbit celor prezenți despre importanța acestor momente, mai ales în contextul în care poporul român serbează la 15 ianuarie și Ziua culturii naționale. De asemenea, părintele arhimandrit a subliniat legătura puternică a poetului cu Biserica noastră strămoșească: „Pe Eminescu, un om profund religios, chiar dacă nu un practicant desăvârșit, l-a preocupat permanent condiția efemeră a ființei umane, năzuința omului spre Prototip. De aceea considera că Biserica strămoșească este «adăpostul de mântuire națională». În numeroase articole, el nu a pregetat să reitereze rolul ei fundamental în educarea și formarea conștiinței tinerilor”.

◆ În paraclisul Parohiei „Pogorârea Sfântului Duh” Valea Lupului, Protopopiatul Iași, a avut loc,

pe 15 ianuarie, o manifestare culturală dedicată lui Mihai Eminescu. Aceasta a fost oferită enoriașilor de copiii de la Școala Generală Valea Lupului, care au pregătit mai multe fragmente din opera lui Mihai Eminescu. La final, profesoara Liliana Croitoru, îndrumătoarea copiilor, a punctat activitatea literară și educațională a poetului Mihai Eminescu. „Am organizat acest eveniment întrucât credința poetului Mihai Eminescu în Hristos și în Biserică este dovedită în versurile sale”, a menționat părintele paroh Cătălin Urserescu.

◆ Protopopiatul Hârlău l-a omagiat, pe 16 ianuarie, pe marele poet național Mihai Eminescu. La Biserica „Sfântul Dumitru” din Hârlău s-a săvârșit slujba Parastasului, iar apoi s-a organizat evenimentul cultural-artistic „Eminescu – icoană a limbii române”, ediția a IV-a, în sala de ședințe a Protopopiatului Hârlău. „În fiecare an, ne aducem aminte de marele poet național Mihai Eminescu. Tinerii se pregătesc pentru acest moment deosebit și învață poezii și cântece din opera eminesciană. Am avut parte și de un moment inedit. Câțiva elevi au interpretat Luceafărul îmbrăcați în costume de epocă, bucurând întreaga asistență”, a menționat părintele Nicolae Crăciun, protopop al Protopopiatului Hârlău.

◆ Pe 16 ianuarie s-a desfășurat, în Sala de festivități a Liceului Tehnologic „Gh. Ruset Roznovanu” din Roznov, cea de-a IV-a ediție a Expoziției și concursului literar-artistic interjudețean „Prietenii lui Eminescu”. Echipa coordonatoare a proiectului a fost formată din prof. Oana Ilarie, directorul liceului, prof. inv. primar Alina Vasile și pr. dr. Iulian Vasile de la Parohia Chintinici a Protopopiatului Roznov. Grupul țintă l-au constituit elevii claselor I-VIII din județele Moldovei. Comisia de jurizare a fost formată din colectivul de profesori ai unității școlare. La final a fost prezentată expoziția de lucrări cu motive și teme eminesciene, apoi s-au acordat premii și diplome participanților.

„Sfântul Haralambie - tămăduitor de boală”

La Parohia „Sfântul Haralambie” din Iași a avut loc, pe 7 februarie, conferința cu tema „Sfântul Haralambie – tămăduitor de boală”. Evenimentul a marcat deschiderea celei de-a II-a ediții a „Zilelor hramului Sfântului Haralambie”, care s-a desfășurat anul acesta în perioada 7-10 februarie. Conferința a fost susținută de lect. univ. dr. Bogdan Constantin Neculau, prof. univ. dr. Ostin Mungiu și diaconul Stephen Holley. Au fost aduse în atenție câteva aspecte cu referire la pedagogia Sfântului Haralambie. S-a pus accent pe tămăduire, fiindcă în momentul în care îi avem ca exemple pe sfinți avem un triplu câștig: în primul rând tămăduire proprie, tradusă și prin echilibru sufleteș și echilibru personal, apoi armonie socială, un alt soi de tămăduire și, nu în ultimul rând, împăcarea cu Dumnezeu în lumea aceasta. Biserica Parohiei „Sfântul Haralambie” este așezată într-una dintre cele mai frumoase zone ale Iașului. În apropierea ei sunt casele memoriale „Mihail Codreanu”, „George

Topârceanu”, „Petru Poni”, „Mihail Kogălniceanu”, „Vasile Conta”. Pe raza Parohiei „Sfântul Haralambie” se află și primul muzeu al literaturii române, Bojdeuca „Ion Creangă”. De asemenea, poetul Mihai Ursachi a locuit în parohia ieșeană, casa memorială fiind deschisă publicului.

Conferință despre Biserica Ortodoxă Română din perioada comunistă

În sala „Baptisteriu” a Muzeului Mitropolitan din Iași a avut loc, pe 10 februarie, conferința „Între sfințenie și lașitate. Istoria Bisericii sub comunism”. Evenimentul a fost organizat de Mitropolia Moldovei și Bucovinei prin Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” și Colegiul „Sfântul Nicolae” din Iași. Tema a fost dezbătută de teologul Radu Preda, președinte executiv al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc și conferențiar la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj, istoricul George Enache, conferențiar la Facultatea de Istorie, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, și istoricul Adrian Nicolae Petcu, cercetător la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

Istoricul George Enache a punctat câteva aspecte ce ar trebui avute în vedere atunci când se face referire la perioada comunistă: „Am constatat că oamenii, dincolo de a vedea fenomenul general istoric și conceptele generale care sunt abstracte, se interesează de oameni, pornind de la personalități publice. De exemplu, nu se afirmă că regimul comunist a fost criminal sau nu, ci se spune despre Ceaușescu că a fost criminal sau nu. Oamenii personalizează foarte puternic conceptele generale. Pentru acești oameni, istoria comunismului se rezuma la acel destin individual, care reprezenta fie un reper moral, fie încarnarea răului din perioada comunistă. De aceea, am zis să pornim de la bază, de la această percepție personală a fiecăruia, și apoi, într-un final, să ajungem la discuțiile de

perspectivă istorică largă și analiză instituțională”.

Istoricul Adrian Nicolae Petcu a adus în atenția publicului situații în care preoții au avut de suferit de pe urma regimului comunist și a evidențiat sursele din care pot fi aflate informații veridice din acea perioadă. O ultimă prelegere a fost cea a teologului Radu Preda, care a subliniat de ce este imperios necesară cunoașterea trecutului recent: „E foarte important să înțelegem care sunt mecanismele prin care un stat este luat captiv de o gașcă de indivizi; știm foarte bine că, atunci când au luat puterea, comuniștii în țara noastră nu depășeau în total cifra de 2000 de persoane, dar, cu toate acestea, au ținut în captivitate o țară timp de jumătate de secol. Această lecție este esențială. Am spus acest lucru și cu alte prilejuri și o spun și acum: ceea ce facem noi la Institut și ceea ce fac istoricii în general legat de perioada comunistă nu este o preocupare exclusivă legată de trecut, ci este cea mai importantă și mai urgentă investiție în viitor. Nu poți învăța, mai ales pe un om tânăr de astăzi, cât de importantă este libertatea decât arătându-i ce se petrece în absența libertății”.

Conferința a fost organizată cu prilejul Anului comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului, așa cum a fost declarat anul 2017 de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. De asemenea, dezbaterea s-a dorit a fi o întâlnire pregătitoare a Simpozionului „Dumitru Stăniloae” ce va avea loc la Iași în perioada 4-6 mai.

S-a lansat ITO 2017

Pe 2 februarie, de Ziua Mondială a Tineretului Ortodox, în Sala „Iustin Moisescu” a Centrului Eparhial Iași, a avut loc prezentarea celei de-a patra ediții a Întâlnirii Internaționale a Tinerilor Ortodocși (ITO), care se va desfășura în acest an la Iași, în perioada 1-4 septembrie. La evenimentul de prezentare au fost prezenți reprezentanți ai principalelor instituții organizatorice: Arhiepiscopia Iașilor, ASCOR și ATOR Iași, Primăria Municipiului Iași, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”. De asemenea au participat numeroși tineri, mulți dintre ei voluntari în cadrul proiectului.

IPS Părinte Mitropolit Teofan a făcut referire la așteptările unei asemenea întâlniri de anvergură a tinerilor ortodocși din întreaga lume: „Nădăjduiesc că întâlnirea ITO din toamna acestui an va aduce cu sine și mesajul că sunt foarte mulți tineri care doresc să fie împreună și în ograda Bisericii. Acești tineri sunt prezenți nu doar la slujbele Bisericii; Biserica noastră nu se oprește doar la zidurile lăcașurilor de cult, ci trece dincolo de acestea, încercând să-l ajute pe tânăr să-L găsească, să-L regăsească, să-L descopere pe Hristos Domnul și, în același timp, să-l ajute pe acesta să fie împreună cu ceilalți. Sper că întâlnirea noastră va împlini, pe lângă alte deziderate, și mesajul că există tineri care doresc să-și trăiască libertatea, entuziasmul, capacitatea de a lupta pentru viață, sub oblăduirea Sfintei Biserici, în numele Domnului nostru Iisus Hristos. Dacă întâlnirea noastră va oferi aceste sentimente tinerilor, cred că ea își va atinge scopul”.

„ITO Iași 2017 este un prilej de a prezenta orașul nostru celor care vor veni timp de câteva zile în ospetie. Tema propusă pentru această întâlnire este «Tânărul în căutarea libertății», participanții și organizatorii având șansa și ocazia să înțeleagă ce este libertatea, ce presupune aceasta, în ce

măsură a fi liber este un risc, dacă merită să ne asumăm acest risc. Tinerii foarte adesea spun că sunt liberi, înțelegând cei mai mulți prin acesta că pot face tot ce vor. Cu toate acestea, observăm că este foarte greu pentru un tânăr să-și aleagă calea în viață. Numai ajutat de familie, de Școală, de Biserică, tânărul va putea avea reperatele necesare pentru a se orienta și pentru a alege ceea ce este mai bine pentru el”, a adăugat părintele arhimandrit Nicodim Petre, consilier în cadrul Sectorului de Misiune, Statistică și Prognoză pastorală al Arhiepiscopiei Iașilor.

Pe lângă prezentarea conceptului evenimentului și a partenerilor principali, a avut loc și prezentarea site-ului oficial www.ito2017.ro,

lansat de Doxologia Media cu sprijinul Mitropoliei Moldovei. Acesta este disponibil în limbile română și engleză și oferă informații cu privire la programul evenimentului și condițiile de participare, precum și informații utile pentru cei ce vor să devină voluntari. Totodată, Întâlnirea Tinerilor Ortodocși este promovată și prin intermediul rețelelor de socializare: Facebook, Youtube, Twitter, Instagram.

Evenimentul ITO 2017 se încadrează în seria evenimentelor organizate la Baia Mare în 2013 și 2014, Cluj 2015 și București 2016 cu binecuvântarea Părintelui Patriarhului Ortodox Român. La evenimentul din această toamnă sunt așteptați 7000 de tineri

ortodocși din România, Republica Moldova, Ucraina, Grecia, Serbia, Albania, Macedonia, Franța, Germania, Belgia, Italia, Spania, Portugalia, Irlanda, Marea Britanie, Elveția, Turcia, Iordania, Siria, dar și de pe continentul african.

Programul ITO 2017 va fi unul complex, cu numeroase manifestări culturale (vizitarea muzeelor și a obiectivelor culturale ale orașului, vernisarea de expoziții: foto, grafică, iconografie, sculptură,

Sfânta Liturghie în aer liber), artistice (concert public de muzică ușoară, de muzică folk, respectiv de muzică populară), educative (conferințe, dezbateri de grup, prezentări tematice diverse, workshop-uri tematice stradale, lansări de carte), ecologice (vizite tematice în Grădina Botanică, activități specifice de descoperire a florei, biodiversitate) și interactive (film în aer liber, spectacol de muzică folk pentru tineri amatori, spectacol de teatru de tineret,

dansuri populare, ateliere publice, marșul tinereții) precum și activități de promovare a spiritualității și tradițiilor specifice popoului nostru.

Pentru informații legate de eveniment, persoana de contact este Gabriela Pipirig, șef Departament Tineret, Arhiepiscopia Iașilor, tel. 0757643611, email: contact@ito2017.ro.

Ziua Mondială a Tineretului Ortodox, marcată la Iași

Parohia „Adormirea Maicii Domnului” – Galata din Iași a serbat în mod solemn, pe 2 februarie, Ziua Mondială a Tineretului Ortodox. Simpozionul din acest an a avut ca temă „Tinerii, modernitate, comunicare”. Invitații părintelui paroh Mircea Stoleriu din acest an au fost arhimandritul Nicodim Petre, consilier al Sectorului misiune, statistică și prognoză pastorală al Arhiepiscopiei Iașilor, lect. dr. Puiu Ioniță de la Facultatea de Litere a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, pr. lect. dr. Adrian Dinu de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași și conf. dr. Bogdan Neculau de la Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației a Universității „Al. I. Cuza” din Iași. Arhimandritul Nicodim Petre a explicat că „tinerețea poate fi o prezență a harului în om, pentru că cel mai tânăr lucru în lumea aceasta este Duhul Sfânt”: „Cel care are Duhul Sfânt te surprinde, este nou, te bucură, vine cu ceva la care nu te-ai gândit. Duhul Sfânt lucrează în omul care dorește să fie tânăr. O comunicare reală, de care adesea ne este frică, presupune asceză. Adevărata comunicare presupune renunțarea la sine. Ca să avem o comunicare bună între noi și cu

Dumnezeu, avem nevoie de asceză. Ca să avem o comunicare bună cu noi înșine, avem nevoie de curaj și de sinceritate”.

Lect. dr. Puiu Ioniță a făcut referire la comunicare, ce este de fapt cuminecare: „Împărtășirea este întâlnirea în același sentiment. Aceasta este adevărata comunicare. În Cuvânt este adevărata comunicare, iar în afara ei există oameni goi, care nu au un sens în viață. Comunicarea se realizează prin iubire. Iubirea este sentimentul care leagă oamenii”. Părintele paroh Mircea Stoleriu și-a exprimat regretul pentru că tinerii nu sunt

mult mai prezenți în biserică, explicând că un rol important îl au părinții, care ar trebui să-i educe pe prunci în duhul credinței noastre ortodoxe. În același timp, pr. lect. dr. Adrian Dinu a dus în discuție misiunea pe care o are preotul în viața tinerilor și a credincioșilor, adăugând că pe lângă comunicare și libertate „vedem și responsabilitatea”, pentru că este „important să fim oameni cu discernământ”. Conf. dr. Bogdan Neculau a mărturisit că fiecare vârstă are frumusețea ei, punctând și explicând fiecare cuvânt din tema simpozionului.

„Doar Biserica dă sens vieții”

LPS Părinte Mitropolit Teofan a săvârșit pe 18 ianuarie Sfânta Liturghie în Capela Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași și a avut o întrevedere cu o parte dintre studenții Anului I. La finalul slujbei, Părintele Mitropolit Teofan a rostit un scurt cuvânt în care a subliniat faptul că viața primește sens doar în Biserică: „Doar Biserica dă sens vieții. Alte entități și grupuri de oameni se îngrijesc de bunăstarea materială și de siguranța noastră, și bine fac, însă sufletul ți-l vindecă și inima ți-o umple numai dumnezeiasca Biserică. Să vă dăruiască Dumnezeu putere să vă vindecați sufletul de răni – căci avem fiecare multe răni – și să primiți aici în facultate, sub oblăduirea părintelui

decan și a celorlalți părinți, profesori și profesoare, abilitatea să vindecați rănilor voastre și ale celor de lângă voi, să vă cunoașteți sufletul, să-i sesizați adâncimile și să-i aduceți doctoria care se

cuvine. Să vă dăruiască Dumnezeu această putere și să vă binecuvinteze pe toți în numele Preașfântului Său Nume – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt!”.

O nouă Programă catehetică pentru parohii

La începutul lunii februarie a fost publicată *Programa catehetică pentru anul 2017*. Lucrarea, aprobată în Permanența Consiliului Eparhial, este tipărită cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit Teofan, și se adresează în special preoților, fiind un îndrumar util în desfășurarea activităților catehetice din parohii. Noutatea acestei programe constă în faptul că primele șapte teme se raportează la tematica *Anului omagial și comemorativ*, în timp ce ultimele trei, gândite într-un set de cateheze pentru perioada 2017-2020, privesc *relația omului cu Dumnezeu, cu sine și cu aproapele*. Tematica propusă se adresează tuturor credincioșilor, urmând ca fiecare preot în parte să adapteze conținutul catehezelor în funcție de particularitățile de vârstă ale grupului de cateheză. De asemenea, lucrarea oferă suges-

tii pentru conținut, îndrumări practice, o bibliografie accesibilă, dar și sfaturi pentru susținerea și organizarea unei cateheze.

Coordonatorul lucrării, pr. dr. Bogdan Racu, afirmă în introducerea acesteia: „*Programa catehetică pentru parohii pentru anul 2017* este al patrulea instrument de acest fel pus la îndemâna preoților, după cele din anii 2014, 2015 și 2016. Ea reprezintă efortul unei echipe de lucru formată din responsabili cu cateheza de la protopopiatele Arhiepiscopiei Iașilor, sub coordonarea inspectorului eparhial pentru învățământ și cateheză, și este totodată rodul experiențelor catehetice acumulate în cadrul catehezelor susținute la parohie și la catehezele demonstra-

tive care au loc anual în cadrul fiecărui cerc pastoral”.

Muzeul etnografic „Aleph”

Urmărind să împărtășească și altora din lucrul ce lor le ferește inima, cu susținerea părintelui profesor Dragoș Bahrim, directorul Seminarului Teologic din Iași, și a directorului de la Colegiul „Sfântul Nicolae”, Valentin Țoc, Grupul „Aleph” a realizat un proiect unic în țară: un muzeu etnografic volant, care să calce pragul liceelor teologice moldave și care să aducă în atenția tinerei generații valori peste care tinde să cadă negura uitării. Vernisajul expoziției, ce găzduiește unelte, obiecte de port popular și de interior tradițional, a avut loc pe 16 februarie, în prezența elevilor și a cadrelor didactice ale seminarului teologic ieșean, dar și a numeroșilor oaspeți ce au ajutat la realizarea acestui muzeu. Elementul de noutate a fost dat de faptul că această primă expo-

ziție este una volantă, urmând să se desfășoare în toate cele șase seminarii teologice ale Arhiepiscopiei Iașilor, dar și la Colegiul „Sfântul Nicolae”, care a contribuit la realizarea acestui

amplu proiect. Expoziția va fi deschisă până pe 17 martie, când va fi strămutată în ținutul Neamțului, pentru a fi lumină altor inimi și cugete ce caută frumosul și tradiționalul.

„În temniță am fost și ați venit la Mine”, la Bacău

Pe 13 ianuarie, Parohia „Sfinții Voievozi” – Săvinești, Protopopiatul Roznov, jud. Neamț, a organizat o

acțiune filantropică la *Penitenciarul de Minori și Tineri din Bacău*. Pe lângă componenta comunicational-religioasă, scopul

vizitei a fost și de a oferi 193 de pachete, constând în fructe și dulciuri. Aproximativ 35 de deținuți din *Penitenciarul pentru* ⇒

⇒ *Tineri și Minori Bacău* au participat la Taina Sfântului Maslu, săvârșită de un sobor de nouă preoți. La slujbă, au participat și reprezentanți din partea conducerii instituției. „Cu multă emoție și dragoste față de Dumnezeu și față de semenii am venit aici, să vă vizităm, la invitația domnului Sorin Dîrțu, directorul penitenciarului, un apropiat al parohiei

noastre”, a spus părintele Petru Munteanu, parohul de la Săvinești. Părintele capelan Daniel Mașala și-a exprimat recunoștința către părinții slujitori pentru participarea la slujba Sfântului Maslu, iar comisarul-șef Sorin Dîrțu și-a exprimat dorința ca „astfel de întâlniri să fie în număr cât mai mare”. Parohia „Sfinții Voievozi” colaborează de foarte

mulți ani cu penitenciarul din Bacău. „Am ajuns la penitenciarul băcăuan cu mici daruri, care să le mai aline dorul de casă celor aflați într-o perioadă mai puțin bună din viața lor”, a subliniat Agafia Roșu, asistent social în cadrul Parohiei „Sfinții Voievozi” – Săvinești.

„Cutia cu papucei pentru Ei”, în Parohia Cilibiu

După o scurtă pauză prieluită de vacanța de iarnă și sesiunea de examene, voluntarii proiectului „Cutia cu papucei pentru Ei” și-au reluat activitatea. Astfel, pe 19 februarie, aceștia au efectuat prima acțiune pentru anul 2017. Activitatea a avut loc în Parohia „Sfânta Treime” din satul Cilibiu, comuna Golăiești, județul Iași.

La finalul Sfintei Liturghii, voluntarii au împărțit încălțăminte de iarnă și dulciuri pentru 20 de copii din această parohie. Ca de fiecare dată, copiii au fost foarte bucuroși și le-au răspuns voluntarilor cu zâmbete și mulțumiri adresate cu o privire încercată de recunoștință. După împărțirea darurilor, membrii Colegiului au desfășurat cu copiii o serie de jocuri pentru a întări și mai mult legătura dintre ei. Activitatea desfășurată la Cilibiu constituie cea de-a noua vizită pe care voluntarii Colegiului „Sfântul Nicolae” o efectuează în scopul dăruirii de încălțăminte pentru copiii provenind din familii sărace. De la începutul său, proiectul „Cutia cu papucei pentru Ei” a achiziționat și a dăruit încălțăminte pentru 404 de copii din diverse parohii ai căror enoriași au posibilități materiale reduse. Resursele financiare folosite pentru achiziționarea lor au provenit exclusiv din donații și din organizarea și participarea la activități care au avut drept scop strângerea de fonduri. O astfel de activitate destinată

strângerii de fonduri necesare în vederea continuării misiunii caritabile este și „Crosul pentru școli”, în cadrul căruia a fost înscris proiectul „Cutia cu papucei pentru Ei”. Acțiunea de anul acesta va avea loc pe data de 8 aprilie. „Crosul pentru școli” este un eveniment sportiv organizat anual de către Fundația Comunitară Iași. Prin intermediul acestui eveniment, voluntarii alegă și fac crowd-funding pentru a susține diverse proiecte și pentru a îmbunătăți mediul educațional. Este al doilea an în care Colegiul „Sfântul Nicolae” a înscris „Cutia cu papucei pentru Ei” la acest proiect. În anul precedent, prin intermediul acestui eveniment, Colegiul a reușit să strângă 9.205 lei care au fost folosiți pentru

achiziționarea de încălțăminte pentru 100 de copii din satele ieșene Pocreaca, Stânca și Dorocani. Puteți susține Colegiul „Sfântul Nicolae” în cadrul „Crosului pentru școli” fie ca alergători, fie ca susținători donând în contul alergătorilor deja înscrși pentru proiectul „Cutia cu papucei pentru Ei”. Mai multe detalii cu privire la desfășurarea acestui eveniment puteți găsi pe site-ul oficial: www.crospentruscoli.ro. De asemenea, toți cei care doresc să sprijine activitatea în alte moduri sau doresc să afle mai multe detalii despre acest proiect al Colegiului pot găsi informații pe pagina oficială <http://www.colegiulsfantulnicolae.ro> sau pe pagina de Facebook – „Cutia cu papucei pentru Ei”.

Preafericitul Părinte Patriarh Teoctist, pomenit în biserica din satul natal

Ziua de 7 februarie a reprezentat pentru Parohia Victoria din Stăuceni, jud. Botoșani, o sărbătoare asemănătoare celei de Înviere sau de hram, fiind pomenită data de naștere a ctitorului lăcașului de cult și a celui care a adus cea mai mare cinste plaiurilor din această zonă, Preafericitul Părinte Patriarh Teoctist. Anul acesta, un sobor de preoți a slujit Sfânta Liturghie în biserica din Parohia Victoria, săvârșind slujba Parastasului pentru Preafericirea Sa și pentru părinții Dumitru și Margheoala, cu tot neamul lor cel adormit. Slujbele au fost urmate de alocuțiuni din partea familiei Arăpașu, a oficialităților locale, părintele paroh Costin Andrei dând citire ultimului cuvânt rostit de Părintele Patriarh Teoctist în 2007, cu ocazia împlinirii vârstei de 92 de ani. Ziua s-a încheiat cu depunerea unui coș cu flori la monumentul-bust ce străjuiește biserica din Victoria.

Slujbă de pomenire pentru Mitropolitul Iosif „cel sfânt și milostiv” al Moldovei

Catedrala Mitropolitană din Iași, ridicată din ruine de Mitropolitul Iosif Naniescu, a fost plină pe 26 ianuarie de credincioși veniți să-l cinstească pe marele ierarh la 115 ani de la trecerea sa la Domnul. Dumnezeiasca Liturghie și, apoi, slujba de pomenire au fost săvârșite de PS Episcop-Vicar Calinic Botoșăneanul alături de un sobor de preoți și diaconi. Cler și popor, cu toții s-au rugat pentru sufletul celui care, timp de 27 de ani,

a păstorit Mitropolia Moldovei.

Numit încă din timpul vieții „cel sfânt și milostiv”, Iosif Naniescu a rămas în conștiința tuturor un model de smerenie, dreptate, omenie. Ajuta oamenii săraci și cerșetorii din oraș, îmbrăca în fiecare an zeci de elevi și studenți și le oferea, zilnic, hrană la bucătăria mitropoliei. Alte sute de tineri primeau bani pentru cărți și taxe școlare.

Părintele Proclu Nicău s-a mutat la Domnul

Profuzimea înțelepciunii părintelui Proclu Nicău a fost cunoscută de binecredincioșii moldoveni, dar și de toți cei doritori de sfaturi și de binecuvântare de pretutindeni. A trăit ca simplu monah, cu o viață închinată întru totul ascultării de Dumnezeu, încă de la 12 ani. A propovăduit cuvântul lui Dumnezeu către turma cea cuvântătoare, zidind „Biserica” în inima credincioșilor cu multă râvnă, răbdare, țihnă și tact pastoral. Pe 28 ianuarie, la aproape 89 de ani, s-a așezat în ceata celor drepti.

Părintele Proclu Nicău, pe numele de botez Gheorghe, s-a născut pe 13 noiembrie 1928, în satul Mitocu Bălan, jud. Neamț. A fost închinoviat la Mănăstirea Sihăstria din jud. Neamț, pe 1 noiembrie 1948. A fost trimis în 1949, împreună cu alți viețuitori

ai Sihăstriei, la Mănăstirea Slatina, pentru revigorarea vieții monahale de aici. Părintele a ucenicit pe lângă mari stareți ai monahismului românesc: arhimandritul Cleopa Ilie și ieroschimonaahul Paisie Olaru. Experiența duhovnicească a părintelui Proclu s-a îmbogățit și prin viața sa de retragere. După Decretul 410 din 1959, cu binecuvântarea duhovnicului său, părintele Cleopa, părintele Proclu a ales viața de liniște. Zeci de ani, părintele a trăit în simplitate, într-o căsuță de la marginea satului Mitocu Bălan. Monahul Proclu a știut să vorbească omului, cuvântul ajungând direct în inima acestuia. Știa să aline orice suflet aflat în suferință. Vorbea rar și răgușit, iar ochii săi albaștri lăcrimau ori de câte ori afla de necazul și suferința celui ce i se înfățișa. Pă-

rintele Proclu, timp de mai bine de 50 de ani, s-a rugat pentru oamenii din lume, pentru monahii și monahiile din mănăstiri, dar și-a plâns și păcatele, aducând adevărata pustie în chilia și în inima sa, așa cum smerit obișnuia să spună.

Dumnezeu să-l ierte și în ceata dreptilor să-l așeze!

Părintele Gheorghe Lupașcu a trecut la cele veșnice

Părintele Gheorghe Lupașcu de la Biserica „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” – Girov a trecut, pe 24 februarie, la cele veșnice. După 32 de ani în care a slujit în această parohie, Părintele Gheorghe (cum îi spuneau enoriașii) pleacă în lumea dreptilor. Slujba înmormântării a fost săvârșită PS Episcop-Vicar Calinic Botoșăneanul, împreună cu un sobor de preoți și diaconi pe 28 februarie. Părintele Gheorghe Lupașcu s-a născut în anul 1956, la 19 aprilie, în localitatea Țolici din jud. Neamț, fiind singurul copil al părinților săi Maria și Dumitru Lupașcu. După terminarea primelor opt clase la Școala primară din satul Țolici, comuna Petricani, a urmat clasa a IX-a la Școala profesională din localitatea Târpești. Însă, la sfatul părintelui profesor Mihai Vizitiu, parohul și duhovnicul său, în anul 1972, tânărul Gheorghe a renunțat la școala profesională și s-a înscris la Seminarul Teologic de la Mănăstirea Neamț, studii pe care le-a încheiat cinci ani mai târziu, adică în anul 1977. După

absolvirea seminarului, în anul 1977, a intrat la Facultatea de Teologie din București, studii pe care le-a încheiat în 1982, având în vedere și anul în care a efectuat stagiul militar (1977-1978). După terminarea stagiului militar, în 1978 s-a căsătorit cu domnișoara învățătoare Ana Băltătescu, care i-a născut părintelui, în 1979, respectiv în 1981, două fete: Ana-Maria și Mia-Ștefania. În toamna aceluiași an, adică în 1978, tânărul teolog a fost hirotonit întru diacon și preot în Catedrala Mitropolitană din Iași de către Prefăcutul Teoctist, pe atunci Mitropolit al Moldovei și Sucevei, pe seama Parohiei „Sfântul Ioan Botezătorul” Bărgăoani, parohie care avea și filiele Certieni și Homicieni. După șase ani și mai bine de slujire în această parohie și după o amplă activitate liturgică, pastorală și misionară desfășurată de părintele Gheorghe Lupașcu, deși timpurile erau destul de potrivnice Bisericii, în anul 1985 sfinția sa s-a transferat la Parohia „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” din Girov. În primul deceniu

de după Revoluție, preotul Gheorghe Lupașcu și enoriașii de la Girov au reușit realizarea a numeroase lucrări de modernizare și dezvoltare a bisericii și a gospodăriei parohiale.

Omul, preotul și duhovnicul Gheorghe Lupașcu este greu de pus într-o poveste, fiindcă, dincolo de chipul proverbial și de dialogurile de Pateric sau de caiet duhovnicesc, stă un monument. De bunățate, în primul rând. Apoi de sinceritate, de curăție a sufletului, de dragoste permanentă și veșnic împărtășită.

Dumnezeu să-l așeze în ceata slujitorilor Săi!

SUMAR

Ședința Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Iașilor	2	Schimb de experiențe între preoții din Iași și cei din Basarabia	16
Brigada 15 Mecanizat „Podu Înalt” la ceas aniversar	11	Poetul Mihai Eminescu, omagiat în Arhiepiscopia Iașilor	18
158 de ani de la Unirea Principatelor Române	12	Conferință despre Biserica Ortodoxă Română din perioada comunistă	19
Hramul istoric al Catedralei Mitropolitane din Iași	13	S-a lansat ITO 2017	20
Hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române	15	O nouă Programă catehetică pentru parohii	22
Hotărâri ale Permanenței Consiliului Eparhial Iași	15	„Cutia cu papucei pentru Ei”, în Parohia Cilibiu	24
		<i>In memoriam</i>	25

Președinte:

IPS Mitropolit TEOFAN

Vicepreședinte:

PS Episcop-Vicar

CALINIC BOTOȘĂNEANUL

Membri:

Pr. prof. univ. dr. Gheorghe POPA

(prorector al Universității „Al. I. Cuza Iași”)

Pr. prof. univ. dr. Ion VICOVAN

(decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași)

Prof. univ. dr. Ștefan AFLOROAIE

(membru onorific în Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Iașilor)

Cătălin Jeckel

(Consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor)

Comitetul redacțional:

Cătălin Jeckel

director (Editura Doxologia)

Pr. Cezar Țăbârnă

redactor-șef (Editura Doxologia)

Pr. Adrian Ștefan Chelaru

redactor coordonator

Constantin Ciofu

Tudorel Rusu

Silviu Cluci

Adrian Sirghi

Oana Nechifor

Constantin Comici

Lucian Ducan

fotoreporteri

Cristian Reuț

corector

Lucian Dragomir

designer

Leonard Lunguleac

DTP-Prepress

Conceptul grafic al revistei: Pr. Constantin Sturzu

Sursă informații: „Ziarul Lumina” – Ediția de Moldova și doxologia.ro

Adresa redacției:

Iași, 700038

Str. Cuza-Vodă nr. 51

(incinta Mănăstirii Golia)

Tel.: 0232-216693

Fax: 0232-216694

ISSN 1221-4884

<http://editura.doxologia.ro>; e-mail: editura@doxologia.ro

Tiparul executat la Tipografia mitropolitană Iași